

Griffie ER Bonaire

Ingek.: JUL 12 2017

Volnummer: 2017005808

Griffier: Uitv.:

Jaarverslag 2016

Griffie Eilandsraad

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
1. Organisatie.....	3
1.1 De eilandsraad.....	3
1.2 Het presidium	4
1.3 De vaste commissies.....	4
1.4 De griffie.....	6
1.4 Huisvesting.....	7
1.5 Financiën	9
2. Resultaat.....	10
2.1 Bijeenkomsten	10
2.2 Vragen en verzoeken.....	16
2.3 Registraties	16
2.4 Raadsinformatie systeem.....	17
2.5 Bestuurlijke stukken.....	17
3. De gezamenlijke Rekenkamer.....	18
4. De ontwikkeling van het dualisme	18
4.1 De volksvertegenwoordiger	19
Bijlage 1 Presentie raadsleden tijdens openbare vergadering.....	20
Bijlage 2 Agendapunten meningsvormende vergadering	21
Bijlage 3 Agendapunten besluitvormende vergadering	22

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de afdeling Griffie over het kalenderjaar 2016. In dit jaarverslag vindt u informatie over de belangrijkste gebeurtenissen die in en rond de eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire hebben plaatsgevonden, terwijl daarnaast ook inzicht wordt geboden in de ondersteunende activiteiten van de Griffie.

1. Organisatie

1.1 De eilandsraad

De eilandsraad vertegenwoordigt de gehele bevolking van het openbaar lichaam. De eilandsraad bestaat uit 9 raadsleden. De 9 raadsleden vormen samen 5 politieke fracties.

Nr.	Fractie	Aantal zetels
1	Movementu di Pueblo Boneriano MPB	3
2	Partido Demokratiko Boneriano PDB	3
3	Union Patriotico Bonairiano UPB	1
4	Frakshon Raphaela	1
5	Frakshon Bernabela	1

- **Samenstelling van de eilandsraad voor het jaar 2016.**

Tabel 1 geeft de fracties aan en hun leden.

Fractie	Eilandsraadlid	Periode
MPB	Elvis E.J. Tjin Asjoe	01 januari tot 28 juni
MPB	Désirée Ermelinda Coffie Bsc.	01 januari t/m 31 december
MPB	Joselito Statia	01 januari tot 25 april
MPB	Nina den Heyer	26 april tot 10 mei
MPB	Alexandra Milena Silberie	10 mei t/m 31 december
MPB	Cyrill Vrolijk	26 juni t/m 31 december
DP	Robert Charles Mario Beukenboom	01 januari tot en met 31 december
DP	Michael Joseph Pieters	01 januari tot en met 31 december
DP	drs. Marugia Silvestra Modesta Janga	01 januari tot en met 31 december
UPB	Pablo Joachim Kroon	01 januari tot en met 31 december
UPB	Jeanoushka Raphaela	01 januari tot 23 februari
UPB	drs. Esther Bernabela	01 januari tot 29 april
Frakshon Raphaela	Jeanoushka Raphaela	23 februari tot en met 31 december
Frakshon Bernabela	drs. Esther Bernabela	29 april tot en met 31 december

- **Tabel 1**

1.2 Het presidium

Het presidium is belast met procedurele aspecten ten behoeve van het functioneren van de raad en de raadscommissies in zijn algemeenheid. De inhoudelijke aspecten zijn voorbehouden aan de raad en de raadscommissies zelf. Tevens worden in deze setting de huishoudelijke aspecten van de raad besproken en verantwoord de griffier zich voor wat betreft het functioneren van de griffie. Het presidium bestaat uit de voorzitter van de raad, de fractievoorzitters en de griffier. Het presidium telt 5 leden, de heren Beukenboom (PDP) en Kroon (UPB), en mevrouw Coffie (MPB), mevrouw Raphaela (Frakshon Raphaela) en mevrouw Bernabela (Frakshon Bernabela). In het jaar 2016 zijn er totaal 9 vergaderingen van het presidium gehouden.

1.3 De vaste commissies

- **Samenstelling van de Vaste Commissies voor het jaar 2016.**

De taken van de commissies zijn vastgelegd in artikel 117, eerste lid, WolBES: de commissies bereiden de besluitvorming van de eilandsraad voor en overleggen met het bestuurscollege of de gezaghebber. In verband met de wijzigingen in de samenstelling van de eilandsraad werd het noodzakelijk om de bemensing van de vaste commissie aan te passen. Per 23 augustus 2016 zijn de nieuwe leden van de vaste commissies benoemd.

Vaste Commissie Inter-eilandelijke en Koninkrijksrelaties (Interko)

Functie	Naam	Vervanger
Voorzitter	Desiree Coffie	Milena Silberie
Vice voorzitter	Jeanoushka Raphaela	
Lid	Esther Bernabela	
Lid	Pablo Kroon	
Lid	Robert Beukenboom	Marugia Janga

Vaste Commissie Bedrijfsvoering en Ondersteuning (B&O)

Functie	Naam	Vervanger
Voorzitter	Milena Silberie	Desiree Coffie
Vice voorzitter	Jeanoushka Raphaela	
Lid	Esther Bernabela	
Lid	Pablo Kroon	
Lid	Marugia Janga	Michael Pieters

Vaste Commissie Samenleving en Zorg (S&Z)

Functie	Naam	Vervanger
Voorzitter	Esther Bernabela	Milena Silberie
Vice voorzitter	Milena Silberie	Desiree Coffie
Lid	Marugia Janga	Robert Beukenboom
Lid	Pablo Kroon	
Lid	Jeanoushka Raphaela	

Vaste Commissie Ruimte en Ontwikkeling (R&O)

Functie	Naam	Vervanger
Voorzitter	Cyrill Vrolijk	Milena Silberie
Vice voorzitter	Jeanoushka Raphaela	
Lid	Esther Bernabela	
Lid	Pablo Kroon	
Lid	Michael Pieters	Robert Beukenboom

Vaste Commissie Toezicht en Handhaving (T&H)

Functie	Naam	Vervanger
Voorzitter	Milena Silberie	Cyrill Vrolijk
Vice voorzitter	Jeanoushka Raphaela	
Lid	Esther Bernabela	
Lid	Pablo Kroon	
Lid	Robert Beukenboom	Marugia Janga

De eilandsraad is het bevoegd gezag van de griffier en de medewerkers van de griffie. De raad heeft daarmee als werkgever bepaalde wettelijke taken en bevoegdheden. Op dit moment is dit werkgeverschap niet voldoende ingevuld. Om te voorkomen dat de raad zich in haar totaliteit dient bezig te houden met de praktische invulling van de werkgeversrol voor de griffie, is het wenselijk dat er een werkgeverscommissie wordt ingesteld. De griffier heeft bij brief d.d. 03-08-2016 conceptstukken betreft het instellen van een werkgeverscommissie aan de vaste commissie bedrijfsvoering en ondersteuning aangeboden. Eind november begin december 2016 ging een delegatie van fractieleiders op werkbezoek naar Nederland om onder anderen meer informatie te krijgen over de rol van de raad als werkgever. In 2017 zal dit afgerond worden.

1.4 De griffie

De griffie zorgt voor een zorgvuldige, klantgerichte ondersteuning en faciliteren van de eilandsraad en haar commissies, als zodanig dat de raadsleden in staat gesteld worden een goede besluitvorming te realiseren. De griffier had als prestatie voor het begrotingsjaar 2016: het verder opbouwen van een professioneel bureau griffie ter ondersteuning van de eilandsraadleden.

De griffie stemt haar ondersteunende werkzaamheden zo goed mogelijk af op de wensen en behoeften van de raad, de vaste commissies en de individuele raadsleden. De griffier ondersteunt de eilandsraad en zijn commissies in hun kaderstellende, controlerende en volks vertegenwoordigende rol.

- **De bezetting van de afdeling Griffie was gedurende 2016 als volgt:**

- In de functie van griffier de heer Willem Cecilia MBA;
- In de functie van beleidsmedewerker A mevrouw Virginia Rollan BSc;
- In de functie van medewerker Passangrahan mevrouw Migdelia Janga;
- Mevrouw Latifa Felix was op basis van een arbeidsovereenkomst van 1 jaar werkzaam als secretariële administratief medewerker C. Per 01 juli 2016 heeft mw. Felix haar ontslag ingediend.

De vacature secretariële administratief medewerker C is opengesteld.

Gedurende de periode vanaf 01 juli 2016 t/m 18 juli 2016 heeft de griffie ondersteuning van de afdeling ICT in persoon van dhr. Jadyr Piloto verzocht voor de opname van de openbare eilandsraadvergaderingen, ivm onderbezetting van de griffie.

De afdeling Griffie kende in 2016 nauwelijks ziekteverzuim.

In 2016 zijn er functionerings- en beoordelingsgesprekken gehouden met de medewerkers.

Per besluit d.d. 26 oktober 2016 is de raad akkoord te gaan met de offerte van de heer A. Smits (voormalige griffier van de gemeente Utrecht) d.d. 15 september 2016 waarin de griffie in hun functioneren wordt doorgelicht met als resultaat een beter functioneren van de griffie. Op 19 december 2016 werd de eindrapportage aangeboden aan de raad. In het jaar 2016 zijn er geen driehoeksoverleg tussen gezaghebber, eilandsecretaris en de eilandgriffier geweest.

Naast de reguliere werkzaamheden van de griffie (voorbereiding vergaderingen, verzamelen vergaderstukken, afhandeling ingekomen stukken, plaatsen agenda en vergaderstukken op de RIS etc.) heeft de griffie de volgende doelen voor het jaar 2016 gesteld: het opbouwen van een professionele griffie, Proactief staan voor de aankomende veranderingen, professionalisering raadsleden, actualiseren raadsverordeningen, Communicatie, interne en externe communicatie.

In februari is de beleidsadviseur gestart met het leertraject griffie-medewerker verzorgd door stichting Bestuursacademie BES. Het traject bestond uit de volgende modules:

1. startmodule: persoonlijke effectiviteit van de beleidsadviseur
2. module: beleidskunde ‘de basis’
3. module: politieke en bestuurlijke sensitiviteit
4. module: de beleidsadviseur en het juridisch kader
5. module: de eilandsraad

Op 14 oktober 2016 heeft zij haar eindopdracht, met als onderwerp ‘Advies aan de eilandsraad van het OLB- Armoedebestrijding; kindgericht armoedebeleid’ ingeleverd als de afsluiting van het traject. De eind-presentatie hiervan heeft nog niet plaatsgevonden.

In het kader van de versterking van de bestuurskracht op de BES-eilanden heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties de BES-eilandgriffiers uitgenodigd ter bijwoning van een congres van de Vereniging van Griffiers (VvG) in de week van 03-07 oktober te Haarlemmermeer. Op 07 oktober 2016 werd het jaarcongres van het VvG gehouden. Tijdens het jaarcongres werd naast een gevarieerde inhoudelijke programma ook de Algemene Ledenvergadering (ALV) gehouden waarbij voor het eerst de BES-Griffiers mee mochten stemmen over zaken als het concept jaarverslag ALV 2015, de jaarrekening, en benoeming van een nieuwe secretaris onder andere. Tijdens de congresdag werd door de griffier de volgende workshops bijgewoond:

- Deep Democracy
- De griffier als coach

De griffiers van de BES-eilanden hebben de volgende trainingen gevolgd: strategisch adviseren als griffier, de rollen en positie van de griffier, vaardigheidstraining en intervisie. De trainingen werden verzorgd door de griffiers van Geldermalsen en Midden Drenthe. Tijdens de training is duidelijk geworden dat de griffie van Bonaire meer ontwikkeld is alsook het bestuurlijk-inhoudelijke- en procesmatige competenties en vaardigheden van de griffier. De BES-griffiers zijn nader tot elkaar gekomen en bereid elkaar te ondersteunen. De BES-griffiers zijn nu lid van de Vereniging van Griffiers met alle voordelen van dien. De BZK zal het professionaliseringstraject voortzetten.

1.4 Huisvesting

Naar aanleiding van een verzoek van de twee nieuwe fracties (Bernabela en Raphaela) om te beschikken over hun eigen fractiekamer is aan het bestuurscollege verzocht om de

mogelijkheid na te gaan opdat de vergaderruimte voor de fracties op de begane grond geschikt kan worden gemaakt voor twee fractiekamers, of andere mogelijkheden na te gaan binnen het gebouw ten behoeve van twee nieuwe fractiekamers. Ter zake is nog geen uitsluitsel.

De Passangrahan heeft een grote onderhoudsbeurt nodig ruim twee jaar na de restauratie. Directie Ruimte en Ontwikkeling heeft Streefkerk architects-consultants benaderd voor het voorbereiden en inplannen van het onderhoud waarna er een advies aan het bestuurscollege opgesteld zal worden voor akkoording.

Het aantal trouwerijen gedurende het jaar 2016 was 52. Trouwerijen bij het Passangrahan vinden plaats zowel door de week als in de weekeinden op het tijdstip van hun keuze.

In de openbare vergadering van 24 maart 2015 is de raad akkoord gegaan met het voorstel van de heer Frans Booi d.d. 28 februari 2015 om het wapen in de vergaderzaal van de eilandsraad te Passangrahan te restaureren. Op 20 december 2016 is het nieuwe wapen gedurende een speciale bijeenkomst van de eilandsraad opgehangen in de vergaderzaal.

Het is nog niet gelukt om de foto's van ex leden van de raad die overleden zijn in de voorzalen op te hangen, in verband met tekort aan personeel bij NAAM (National Archeological Anthropological Memory Management), die belast is met het project.

1.5 Financiën

Uitgaven raad en griffie 2016.

In onderstand overzicht vindt u de werkelijke uitgaven in percentage.

Omschrijving	Percentage
Huisvesting Pasanggrahan	84%
Eilandsraad en raadscommissies	79%
Bureau Griffier	97%
Rekenkamer BES	0%

Tabel 2

Op grond van de verordening fractieondersteuning ontvangen alle fracties jaarlijks een financiële bijdrage als tegemoetkoming in de kosten voor het functioneren van de fractie. Deze bijdrage bestaat uit een vast bedrag per fractie en een bedrag per raadszetel en is bedoeld om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de fracties te versterken.

Voor het jaar 2016 is het totaal bedrag van \$189.900.00 ter beschikking gesteld als fractieondersteuning.

Op 25 april 2016 zijn de verslagen (verantwoordingsformulier fractievergoeding), ingediend door de fractieleiders van de fracties MPB, UPB en PDB over de periode van april 2015 tot en met 31 december 2015, door de raad vastgesteld.

Voor kosten opleiding/cursussen is een totaal bedrag van \$32.000.00 begroot voor het deelnemen aan conferenties w.o. VNG congres en besteed aan een tweedaagse workshop op Saba, een training 'smartreading advanced', een heidag en training van Debat.nl.

Een gedeelte van het bedrag van \$57.000.00 gereserveerd voor het project voor de uitzending van de eilandsraadvergaderingen via televisie werd besteed aan een werkbezoek van de fractieleiders in Nederland en ter bekostigen van de 'doorlichting griffie'.

2. Resultaat

In dit hoofdstuk wordt het aantal ondersteunende bijeenkomsten weergegeven alsook een toelichting.

2.1 Bijeenkomsten

In onderstaand tabel is opgenomen hoeveel bijeenkomsten de afdeling Griffie ondersteuning aan de raad heeft gegeven. Het vergaderschema voor het presidium en openbare eilandsraadvergaderingen voor 2016-2017 werd vastgesteld op 23 augustus 2016 en werd in verband met organisatorische redenen aangepast op 25 oktober 2016. Alle openbare eilandsraadvergaderingen werden live uitgezonden via de radio station Alfa FM 93.1 en de audio is beschikbaar op de RIS.

In 2016 zijn er 34 openbare eilandsraadvergadering (10 meningsvormende en 23 besluitvormende) geweest, waarvan 10 extra vergadering conform artikel 13, één vergadering conform artikel 21 van het Reglement van Orde (RvO) en één plechtige openbare vergadering in verband met viering van ‘Dia di Boneiru’. Daarnaast zijn er in 2016, 5 presentaties gegeven aan de raadsleden.

In tabel 3 en 4 zijn de geplande en gerealiseerde bijeenkomsten van de eilandsraad.

	Gepland 2016	Gerealiseerd 2015	Gerealiseerd 2016
Openbare eilandsraadvergadering (MVR)	11	8	10
Openbare eilandsraadvergadering (BVR)	11	17	23
Plechtige openbare vergadering	1	1	1
Presidium vergadering	11	13	9

Tabel 3

		Gerealiseerd 2015	Gerealiseerd 2016
Vaste commissie vergaderingen	T&H	0	0
	R&O	3	3
	Interko.	0	0
	B&O	5	3
	S&Z	3	1
Gezamenlijk vergadering	B&O en R&O	0	2

Tabel 4

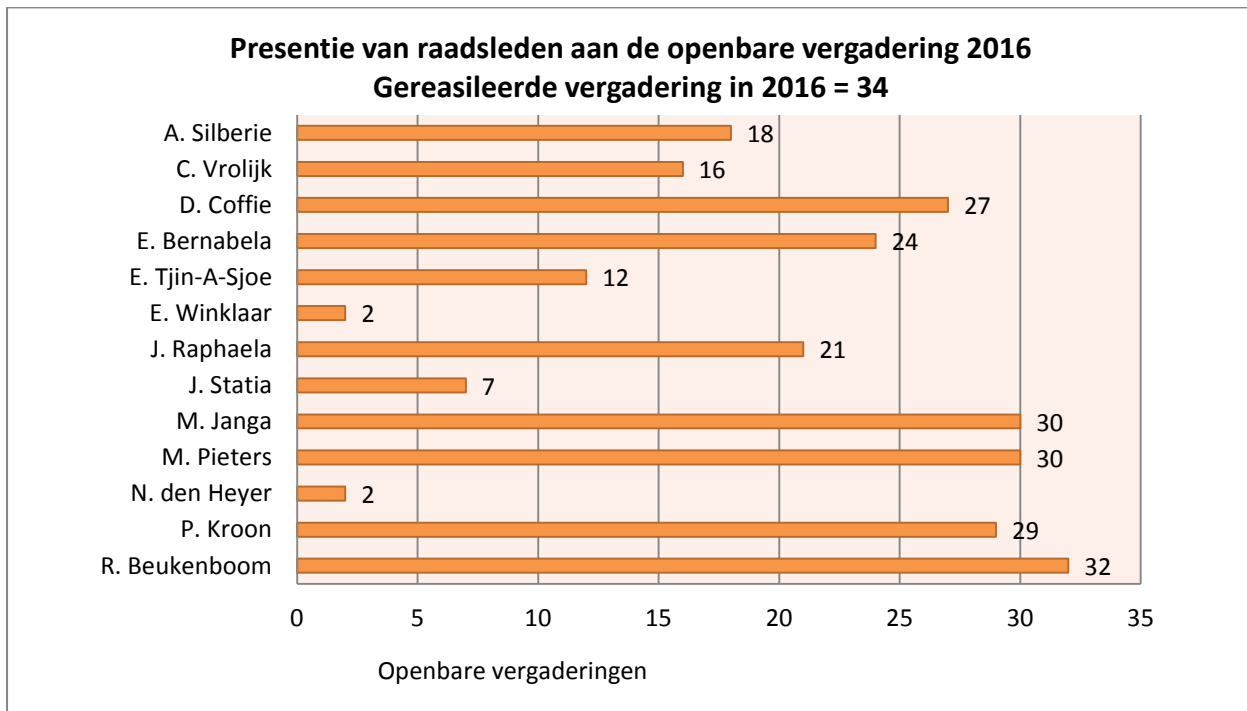
In 2016 is er 5 maal gebruik gemaakt van het spreekrecht gedurende de openbare eilandsraadvergaderingen conform artikel 47 van het Reglement van Orde.

Overzicht insprekers

Onderwerp	Spreker	Namens	Datum
Referendum	De heer J. Finies	Nos Ke Boneiru Bek	23 februari 2016
Referendum	De heer J.A.E. Capella	Op persoonlijke titel	23 februari 2016
Referendum	De heer J. Finies	Nos Ke Boneiru Bek	08 maart 2016
Positie nieuwe bestuurscollege inz. uitslag referendum, 2015	De heer J. Finies	Nos Ke Boneiru Bek	10 mei 2016
Beleid van de overheid in het algemeen en het bestuursprogramma in het bijzonder	De heer J. Finies	Nos Ke Boneiru Bek	23 augustus 2016

Op de 34 avonden, waarop een openbare raadsvergadering werd gehouden, bedroeg het totaal publieke belangstellenden 275 (inclusief ambtenaren en pers) minimaal 01 (op 13 september) en maximaal 40 (op 03 en 17 mei).

Onderstaand diagram geeft aan de aanwezigheid van de raadsleden bij de 34 gerealiseerd openbare vergaderingen over het jaar 2016. Hierbij dient rekening mee gehouden te worden dat gedurende 2016 er wisselingen hebben plaatsgevonden. Volledigheidshalve wordt verwezen naar bijlage 1.

Elk maand voorafgaand de vergadering van het Presidium dient er een onderhoud plaats te vinden tussen de fractieleiders en de Rijksvertegenwoordiger. Gedurende het jaar 2016 zijn er 6 van deze bijeenkomsten gehouden. Deze bijeenkomsten zijn vertrouwelijk en er vindt geen verslaglegging plaats.

Op 26 januari 2016 zijn de raadsleden geïnterviewd in het kader van een onderzoek naar de regelgeving in verband met het “VN-verdrag betreffende de rechten van personen met een handicap” door mw. Elma van de Mortel van IdeeVersa.

Op 07 en 08 juni bezochten alle eilandsraadsleden samen met de griffier het jaarcongres van het VNG in Haarlemmermeer. Het thema was: “Pionieren in de Polder”. Tevens hebben de raadsleden gedurende hun verblijf in Nederland werkbezoeken afgelegd bij de Koninkrijkscommissies, Tweede Kamer en hebben ze een workshop bijgewoond betreft WolBES en FinBES bij de Ministerie van BZK.

Op 21 juni 2016 bracht Monseigneur Seco een kennismakingsbezoek aan de eilandsraad.

De Eilandsraad is op werkbezoek geweest bij het project Mangasina di Rei op 30 juni 2016. Bij het bezoek heeft manager Danilo Christiaan samen met zijn collega's de raadsleden uitgebreid over de collectie van Mangasina di Rei geïnformeerd en is er ook gesproken over het aanbod van de instelling. De raadsleden zijn rondgeleid bij het museum en hebben kennis gemaakt met muziekinstrumenten die in de authentieke Bonairiaanse muziek worden gebruikt. De Eilandsraadleden hebben een instrument in handen gekregen om de kriojo muziek die op dat moment speelde te begeleiden. Zij hebben ook uitleg gekregen over de culturele markt die een keer in de maand wordt georganiseerd om de bevolking de kans te bieden authentieke Bonairiaanse producten te verkopen. Daarna is de delegatie naar de plantage gegaan. Bij het bezoek hebben de leden ook een promotievideo bekeken. Aan het eind van het werkbezoek hebben de leden een heerlijke kriojo maaltijd van Pachi Pe genuttigd.

In de week van 04 – 09 juli 2016 zijn de raadsleden individueel geïnterviewd door de heer W. Veenendaal, werkzaam als postdoctoraal onderzoeker bij het Koninklijk Instituut voor Taal-,

Land- en Volkenkunde (KITLV) in Leiden, Nederland. Zijn onderzoeksproject gaat over het effect van de staatkundige hervorming van de kleinste Nederlandse Caribische eilanden (de BES-eilanden) op de attitudes en het gedrag van lokale burgers, ambtenaren en politici.

Op 15 en 16 augustus 2016 hebben alle eilandsraadleden, griffier, gedeputeerden, secretarissen en gezaghebber van de BES-eilanden in het kader van professionalisering van het lokale bestuur in het Caribisch Nederland een educatieve bijeenkomst op Saba, met als werktitel “De Tweedaagse” gevolgd die georganiseerd werd door de Directie Koninkrijksrelaties.

Het programma van de Tweedaagse stond in het teken van persoonlijke ontwikkeling en het samenspel binnen het eilandbestuur. *Itim International* gaf een interactieve workshop over cultuur, leiderschap en communicatie. *Bestuursacademie Caribbean* verzorgde een cursus over de controle-instrumenten van de Eilandsraad en een cursus over het juridische kader van de WolBES. De presentatie van de burgemeester en griffier van de gemeente Geldermalsen oogstte veel lof en waardering van de deelnemers. Het duo gaf een unieke inkijk in de recente verwikkelingen in Geldermalsen, toen relschoppers - uit protest tegen de komst van een asielzoekerscentrum - een raadsvergadering hierover verstoorden en vernielingen aanrichtten. De burgemeester en griffier stonden vooral stil bij de nasleep hiervan en de grote spanningen en druk vanuit de samenleving en Rijksoverheid op de bestuurlijke driehoek, bestaande uit de burgemeester, griffier en secretaris.

Op 09 en 12 september 2016 hebben de eilandsraadleden een heidag (wandelmars in de natuur) en een training van debat.nl meegemaakt. Op de heidag ontbraken enkele mensen, op de training was de voltallige eilandsraad (op 1 na) vertegenwoordigd, inclusief de griffier. Samen is goed de tijd

genomen om te reflecteren op de nieuwe samenstelling van de raad. Door de grote diversiteit van ervaring, man/vrouw en nieuw talent is het sleutelwoord: samenspel in de politiek.

Op 14 september 2016 bracht de secretaris generaal van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, dhr. R. van Zwol en delegatie een bezoek aan de eilandsraad.

Op 24 juni en 12 december 2016 is op verzoek van het College Financieel Toezicht (CFT) een onderhoud met de raad plaats gevonden.

2.2 Vragen en verzoeken

Ook gedurende het jaar 2016 gold dat de raadsleden conform artikel 45 van het reglement van orde schriftelijke vragen via de griffier konden indienen. Tevens konden ze ook conform artikel 46 (vragenuur) vragen stellen. De fractie die in 2016 de meeste schriftelijke vragen heeft gesteld was de PDB. Naast de schriftelijke vragen zijn er dikwijls veel technische mondelinge vragen gesteld tijdens de openbare eilandsraadvergaderingen.

Omschrijving	aantal	afgehandeld
Verzoeken aan BC om ambtelijke bijstand	3	2
Verzoeken aan BC om advies	2	1
Verzoeken aan BC om commentaar	0	nvt
Ontvangen vragen conform artikel 45	10	4
Ontvangen vragen conform artikel 46 (vragenuur)	11	10
Ontvangen vragen conform artikel 48	1	1
Vragen van ER-leden aan het Bestuurscollege	2	1
Verzoeken van ER-leden aan de Voorzitter van de Raad	3	0
Verzoek om documenten	1	1

Tabel 5

2.3 Registraties

Voor het jaar 2016 zijn er totaal 732 nieuwe documenten in het postregistratiesysteem eDocs/POVO geregistreerd. Het totaal aantal ingekomen stukken dat de raad heeft ontvangen en geagendeerd in de raadsvergaderingen bedroeg 324. De ingekomen stukken zijn ook digital op het RIS geplaatst (besloten deel) tbv de raadsleden. Het merendeel van deze brieven is door de raad voor kennisgeving aangenomen.

De correcte volgnummering werd op de fysieke documenten over de jaren 2012, 2013 en 2014 geregistreerd in het postregistratiesysteem eDocs/POVO genoteerd, gecontroleerd en retour verzonden naar de afdeling Post en Archief. Er is geen sprake meer van een achterstand.

In maart 2016 heeft de afdeling Post en Archief besloten dat de registraties betreft en bestemt voor de eilandsraad niet meer toegankelijk te stellen voor de griffie via hun postregistratiesysteem. Het gevolg hiervan is dat de documenten opnieuw geregistreerd moeten worden.

2.4 Raadsinformatie systeem

De vergaderingen van de eilandsraad zijn openbaar. De stukken die daarbij besproken worden zijn ook openbaar. In het raadsinformatiesysteem (RIS) staan alle stukken die de raad nodig heeft om zijn werk goed te kunnen doen. Ook voor belanghebbenden zijn deze stukken beschikbaar.

Het is ook mogelijk een abonnement te nemen op de stukken. In november 2016 werd 8000 flyers huis aan huis bezorgd door FXDC communications met informatie over de RIS.

Een 8-tal bezoekers van de RIS hebben gebruik gemaakt van het contactformulier om vragen te stellen. De meeste vragen betrof aangelegenheden van het bestuurscollege en zijn doorverzonden naar betrokken directie c.q. afdeling.

2.5 Bestuurlijke stukken

	2015	2016
Eilandsverordeningen	5	6
Raadbesluiten	3	11
Moties (aangenomen)	8	5
Moties (afgewezen)	2	6
Moties (staking van stemmen)	0	0
Amendement (afgewezen)	0	1
Afkondigingsbladen	3	4

Tabel 6

3. De gezamenlijke Rekenkamer

De gezamenlijke rekenkamer BES heeft gedurende het jaar 2016 nog geen enkele keer kunnen vergaderen en is dus geen onderzoek geweest naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het openbaar lichaam gevoerd bestuur.

4. De ontwikkeling van het dualisme

De eilandsraad heeft tegenwoordig drie functies:

- De burgers vertegenwoordigen (volksvertegenwoordigende rol);
- Het vooraf en achteraf controleren van het beleid van het college en van de gezaghebber (controleerende rol);
- Het bepalen van het beleid op hoofdlijnen (kaderstellende rol).

Voor de uitoefening van die functies heeft de raad een aantal instrumenten. Daartoe behoren de politieke instrumenten als het vragenrecht, recht van interpellatie, enquête-recht, recht van amendement en van motie en de politieke vertrouwensregel.

Tot 2010 bezat de eilandsraad de algemene bestuurlijk bevoegdheid. De raad was het algemeen bestuur van het eilandgebied Bonaire en het college het dagelijks bestuur. Een belangrijke wijziging in de functies en de werkwijze van de gemeenteraad trad op in 2010 met de inwerkingtreding van de wet van 17 mei 2010, houdende regels met betrekking tot de openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba (Wet openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba, WolBES), die de *monistische* verhouding tussen raad en college omhoog in een *dualistische* relatie. Een monistisch stelsel gaat uit van een hiërarchische relatie tussen raad en college. Een dualistisch stelsel gaat uit van een nevenschikking. Zowel raad als college hebben eigen bevoegdheden en ook verkiezing of benoeming dan wel ontslag van ambtsdragers zijn van elkaar gescheiden trajecten. Het lidmaatschap van het ene orgaan (college bijvoorbeeld) sluit het lidmaatschap van het andere orgaan (de raad) uit. De WolBES zou er toe moeten leiden dat eilandsraadleden minder zouden gaan vergaderen (het besturen zou grotendeels worden overgelaten aan het college) om zodoende hun volksvertegenwoordigende taken beter uit te kunnen voeren: de raad diende in de eerste plaats volksvertegenwoordiger te zijn.

4.1 De volksvertegenwoordiger

De eilandsraad is het volksvertegenwoordigende orgaan in de lokale democratie. Het is het hoogste lokaal bestuurlijk orgaan binnen het openbaar lichaam en wordt direct gekozen door de burger. De primaire functie van de raad is daarom die van volksvertegenwoordiger. Kaderstellen en controleren - de overige functies van de raad - vloeien voort uit deze volksvertegenwoordigende functie.

De eilandsraad vertegenwoordigt burger, organisaties en bedrijven en maakt namens de burgers afwegingen. Het wegen van - vaak tegenstrijdige - belangen van diverse (groepen van) burgers, organisaties en bedrijven is daarbij een essentiële en bij uitstek politieke kwestie. De raad moet, in zijn vertegenwoordigende functie, vooral kunnen aantonen dat hij alle relevante argumenten heeft gehoord en op basis daarvan tot een integere en integrale afweging is gekomen. In die zin raakt de volksvertegenwoordigende rol ook uitdrukkelijk de burgerparticipatie. Sommigen spreken zelfs over overheidsparticipatie om daarmee aan te geven dat de rol van de gemeente beperkter wordt en de rol van burgers, organisaties en bedrijven in de samenleving groter. De volksvertegenwoordigende rol van de eilandsraad komt vooral naar voren bij de agendavorming en de beleidsvoorbereiding.

Het is aan de eilandsraad, raadscommissies, raadsfracties en individuele raadsleden om te bepalen welke instrumenten op welke wijze worden ingezet om invulling te geven aan de volksvertegenwoordigende rol.

Bijlage 1 Presentie raadsleden tijdens openbare vergadering

Datum	Beukenboom	Janga	Pieters	Kroon	Bernabela	Winklaar	Tjin-A-Sjoe	Coffie	Statia	den Hever	Raphaela	Silberie	Vrolijk
12-01-2016	X	x	x	x	x	x	0	x	x	nvt	nvt	nvt	nvt
26-01-2016	X	x	x	x	x	0	0	0	x	nvt	nvt	nvt	nvt
23-02-2016	X	x	x	x	x	x	x	x	x	nvt	nvt	nvt	nvt
08-03-2016	X	x	x	x	x	nvt	x	x	x	nvt	x	nvt	nvt
08-03-2016	X	x	x	x	x	nvt	x	x	x	nvt	x	nvt	nvt
15-03-2016	X	x	x	x	0	nvt	0	0	x	nvt	0	nvt	nvt
29-03-2016	0	0	0	0	0	nvt	0	x	x	nvt	0	nvt	nvt
05-04-2016	X	0	x	x	x	nvt	0	0	x	nvt	0	nvt	nvt
25-04-2016	X	x	x	x	0	nvt	x	x	x	nvt	0	nvt	nvt
28-04-2016	X	x	x	x	0	nvt	0	0	nvt	0	0	nvt	nvt
03-05-2016	X	x	x	x	x	nvt	x	x	nvt	x	0	nvt	nvt
10-05-2016	X	x	x	x	x	nvt	x	x	nvt	x	x	nvt	nvt
17-05-2016	X	x	x	x	x	nvt	x	x	nvt	nvt	x	x	nvt
24-05-2016	X	x	x	x	x	nvt	x	x	nvt	nvt	x	x	nvt
24-05-2016	X	x	x	x	x	nvt	x	x	nvt	nvt	x	x	nvt
01-06-2016	X	x	x	x	0	nvt	0	0	nvt	nvt	0	0	nvt
21-06-2016	0	0	0	0	x	nvt	x	x	nvt	nvt	0	x	nvt
21-06-2016	X	x	x	x	0	nvt	0	0	nvt	nvt	0	0	nvt
28-06-2016	X	x	x	x	x	nvt	x	x	nvt	nvt	x	x	x
28-06-2016	X	x	x	x	x	nvt	x	x	nvt	nvt	x	x	x
05-07-2016	X	x	x	x	x	nvt	nvt	x	nvt	nvt	x	x	x
05-07-2016	X	X	X	X	X	Nvt	Nvt	X	Nvt	Nvt	X	X	X
12-07-2016	X	x	x	X	x	nvt	nvt	x	nvt	nvt	x	x	x
23-08-2016	X	x	x	x	x	nvt	nvt	x	nvt	nvt	x	x	x
23-08-2016	X	x	x	x	x	nvt	nvt	x	nvt	nvt	x	x	x
06-09-2016	X	0	0	0	x	nvt	nvt	x	nvt	nvt	x	x	x
13-09-2016	X	x	x	x	x	nvt	nvt	x	nvt	nvt	x	x	x
20-09-2016	X	x	x	0	0	nvt	nvt	x	nvt	nvt	x	0	x
27-09-2016	X	x	x	x	x	nvt	nvt	x	nvt	nvt	x	x	x
18-10-2016	X	x	x	x	x	nvt	nvt	x	nvt	nvt	x	x	x
25-10-2016	X	x	x	0	0	nvt	nvt	x	nvt	nvt	0	x	x
08-11-2016	X	x	0	x	0	nvt	nvt	x	nvt	nvt	x	x	x
13-12-2016	X	x	x	x	0	nvt	nvt	x	nvt	nvt	x	0	x
29-12-2016	X	x	x	x	x	nvt	nvt	0	nvt	nvt	x	x	x

X = aanwezig 0 = afwezig Nvt = geen ER lid meer

Bijlage 2 Agendapunten meningsvormende vergadering

1.	Behandeling jaarrekening 2013 en 2014 van de Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire
2.	Behandeling begroting 2015 van de Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire
3.	Herstructurering openbare wegen en hun financiering
4.	Behandeling 5e gedeeltelijke herziening van het Ruimtelijke Ontwikkelingsplan Bonaire
5.	Behandeling voornemen oprichting Stichting Monumentenfonds Bonaire
6.	Behandeling benoeming en herbenoeming leden van de Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire
7.	Behandeling jaarrekening van het openbaar lichaam Bonaire 2015
8.	Behandeling eerste wijziging van de begroting van het openbaar lichaam Bonaire voor het dienstjaar 2016
9.	Standpunt bepaling BC betreft het concept uitwerking ijkpunt voor de bestaanszekerheid
10.	Behandeling tweede begrotingswijziging van het OLB voor het dienstjaar 2016
11.	Behandeling nieuwe statuten Fundashon Cas Bonairiano
12.	Doorlichting bureau griffie
13.	Behandeling ontwerp eilandsverordening tot vaststelling van de 6e, 7e en 8e herziening van het Ruimtelijke Ontwikkelingsplan Bonaire 2010

Bijlage 3 Agendapunten besluitvormende vergadering

1.	Vaststelling jaarrekening 2013 en 2014 van de Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire
2.	Vaststelling begroting 2015 van de Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire
3.	Behandeling rapport Referendumcommissie Bonaire 2015
4.	Ratificatie uitkomst referendum 2015
5.	Aanpassing bemensing vaste commissie
6.	Nieuwe benadering van de Nederlandse regering voor wat betreft het onderwerp openbare wegen
7.	Benoeming nieuwe leden van het bestuurscollege
8.	Benoeming nieuwe eilandsgedeputeerde
9.	Standpunt van de eilandsraad Bonaire op Kabinetsreactie op rapport evaluatie Spies
10.	Behandeling en vaststelling 4 ^e begrotingswijziging 2015
11.	Vaststelling bemensing van de verschillende vaste commissies
12.	Vaststelling 5 ^e gedeeltelijke herziening van het Ruimtelijke Ontwikkelingsplan Bonaire
13.	Akkoord van geen bezwaar, oprichting Stichting Monumentenfonds Bonaire
14.	Vaststelling benoeming en herbenoeming leden van de Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Onderwijs Bonaire
15.	Bestuursprogramma 2016-2019
16.	Vaststelling jaarrekening van het openbaar lichaam Bonaire 2015
17.	Vaststelling eerste wijziging van de begroting van het openbaar lichaam Bonaire voor het dienstjaar 2016
18.	Benoeming nieuwe leden vaste commissies eilandsraad
19.	Beleid van de overheid in het algemeen en het bestuursprogramma in het bijzonder
20.	Vaststelling tweede begrotingswijziging van het OLB voor het dienstjaar 2016
21.	Vaststelling besluit betreft verkoop van perceel 4-G-3427 aan Dijk Producties B.V.
22.	Vaststelling concept raadsbesluit ter doorlichting griffie
23.	Vaststelling ontwerpbegroting 2017 en het meerjarenperspectief 2018-2020
24.	Vaststelling ontwerp-eilandsverordening tot derde wijziging van de begroting van het OLB voor het dienstjaar 2016
25.	Vaststelling ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de eilandsverordening verhuurbelasting motorrijtuigen Bonaire
26.	Vaststelling ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de motorrijtuigenbelastingverordening Bonaire 2011